

राजविराज दैनिक

वर्ष ३२ अंक २२५ २०७९ साल चैत २५ गते शनिवार (8 Apr. 2023 Saturday) मूल्य रु. ५/-

Log in : rajvirajdainik.com.np

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : खस्किएको अर्थतन्त्रलाई लयमा. ३ पृष्ठमा : आमकै नाममा नागरिकता दिने व्यवस्था.. ३ पृष्ठमा : बन्दुक हिंसा नियन्त्रण..

हावाहुरीबाट बचाउ र बचाऔं

- घरको संरचना बलियो बनाऔं,
- हावाहुरी चलन थालेपछि झ्यालढोका धुनौं,
- छानालाई राम्ररी हुक तथा तारले कसेर बाधौं,
- छतका गमला सुरक्षित रूपमा राखौं,
- जस्तापातालगायतका वस्तुहरू खुल्ला र जथाभावी नछोडौं,
- हावाहुरी चलेमा भागदौड नगरौं, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाऔं,
- सुरक्षित ओत नभेटे थुक्क बसेर दुवै हातले टाउको छोपी घोटो परौं,
- हावाहुरी चलेको समयमा सबारी साधन रोकेर सुरक्षित स्थानमा बसौं।

हावाहुरीबाट हुने क्षति कम गर्न पूर्व तयारी एवं सतर्कता अपनाऔं।

जनहीतका लागि

माग पुरा गराउन हरवाचरवाहरु पैदलै जनकपुर पुग्दै

दैनिक समाचारदाता राजविराज, २४ चैत।

हरवाचरवा प्रथा मुक्ति घोषणा भएको ९ महिना वितिसकदा पनि सरकार कार्यान्वयन गर्न गम्भिर नदेखिएको भन्दै विभिन्न मागसहित हरवाचरवाहरु शनिवारदेखी पैदलै जनकपुरमा भेला हुने भएका छन्। मधेश प्रदेशको आठ वटै जिल्लाका हरवाचरवा दवाव दिन जनकपुरमा भेला हुन लागेका हुन्। शुक्रवार राजविराजमा पत्रकार सम्मेलनको आयोजना गरी राष्ट्रिय हरवाचरवा अधिकार मञ्चका महासचिव लागेन्द्र सदाके सो जानकारी गराएका हुन्।

२०७९ साल साउन २ गते सरकारले हरवाचरवा प्रथाको मुक्तिको घोषणा गरेपनि व्यवहार र कार्यान्वयन पक्ष फितलो भएको भन्दै हरवाचरवा पुनः आन्दोलित भएका हुन्। उनीहरुले मुक्त हरवाचरवाको रोजगारी, सामाजिक समावेशीकरणको सुनिश्चितता, जातीय छुवाछुत गर्ने लाई कडा कारवाही, भूमिहीनलाई भूमि र हरवाचरवाको बैक ऋण मिनाहा लगायतका मागहरु अघि सारेका छन्।

मुक्त हरवाचरवाको न्यायिक पुनः स्थापना हाम्रो सरोकार, भूमि, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र

समाजिक सुरक्षा हाम्रो अधिकार नाराका साथ राजविराज र विरगन्जबाट शनिवार बिहान ९ बजे एकैसाथ पैदल यात्रा शुरु हुने पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी गराइएको छ।

राजविराजबाट शुरु हुने हरवाचरवा अधिकार यात्रामा सप्तरी, सिराहा, महोत्तरी र धनुषाका १ हजार ५ सय हरवाचरवा अगुवा सहभागि हुने राष्ट्रिय दलित नेटवर्कका केन्द्रीय अध्यक्ष गणेश विश्वकर्मा ले जानकारी दिए।

यस्तै विरगन्जबाट निस्कने अधिकार यात्रामा पर्साका साथै रौतहट, वारा र सर्लाहीका

हरवाचरवाका अगुवाहरुको सहभागिता रहने जनाइएको छ। जनकपुरमा भेला भएपछि आमसभा तथा प्रदेश सरकारलाई ज्ञापनपत्र र त्यस पश्चात् समिक्षा बैठक गरी थप दवावका लागि काठमाडौंसम्मको पैदल यात्राको कार्यक्रम तय गरिने योजना रहेको पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी गराइएको छ। यात्रा चैत्र २९ गते जनकपुर पुग्ने अनुमानको साथ सोही अनुसारको तयारी गरिएको जनाइएको छ।

आगलागिमा नगदसहित लाखौं मुल्य बराबरको धनमाल जलेर नष्ट

दैनिक समाचारदाता राजविराज, २४ चैत।

सप्तरी सदरमुकाम राजविराज, हनुमाननगर कंकालिनी र शम्भुनाथको छुट्टाछुट्टै स्थानमा बिहीबार भएको आगलागिमा नगदसहित लाखौं मुल्य बराबरको धनमाल जलेर नष्ट भएको छ।

राजविराज वडा नं. १५ देउरी भरुवा निवासी धर्मदेव यादवले श्रेसरबाट गहुँ दाउने क्रममा अचानक आगलागि हुँदा

चार जनाको घर, नगद तथा अन्नपात जलेर नष्ट हुँदा अन्दाजी ११ लाख ३५ हजार मुल्य बराबरको क्षति भएको प्रहरीले जनाएको छ।

सो आगलागिमा धर्मदेव यादवको फुसको घर, स्थानिय नरायण मण्डलको फुसको घर तथा नगद १ लाख २५ हजार, कुशे मण्डलको फुसको घर तथा छेवु मण्डलको फुस घरगर्गि उक्त मुल्य बराबरको क्षति भएको हो। यस्तै बिहीबारै हनुमाननगर

कंकालिनी नगरपालिका वडा नं. १३ गोबरगाडास्थित बिसुनदेव यादवको फुसको घरमा खाना पकाउने क्रममा आगलागी भई हुँदा नगद ६५ हजार, लताकपडा, आखन्न लगायतगर्गि १ लाख २३ हजार मुल्य बराबरको धनमाल जलेर नष्ट भएको छ।

यसैगर्गि बिहीबारै जिल्लाको शम्भुनाथ नगरपालिका वडा नं. ३ नरहिया निवासी चुलाही सरदारको परालको टालमा अचानक आगलागि हुँदा ४० जहार मुल्य बराबरको क्षति भएको प्रहरीले जनाएको छ।

यस्तै बिहीबारै राजविराज नगरपालिका वडा नं. ११ भलही निवासी बालेश्वर यादवको परालको टालमा अचानक आगलागी हुँदा १५ हजार मुल्य बराबरको क्षति भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीले जनाएको छ।

सम्पूर्ण स्थानमा भएको आगलागिलाई नेपाल प्रहरी, वारुणयन्त्र र स्थानियवासीको सहयोगमा नियन्त्रणमा लिइएको थियो।

दमको औषधीको सट्टा भुक्किएर विषादी खादा गम्भिर बिरामी

दैनिक समाचारदाता राजविराज, २४ चैत।

भुक्किएर किरा मार्ने विषादी खादा एक बृद्ध गम्भिर बिरामी भएका छन्। सप्तरीको विष्णुपुर गाउँपालिका २ का ७० वर्षिय रामधनी साह गम्भिर बिरामी परेका हुन्।

तरकारी खेतीमा किरा मार्न प्रयोग गरिने क्राइथोस नामक विषादीलाई दमको औषधी ठानेर खादा उनी बिरामी परेको प्रहरीले जनाएको छ। उनी दमका रोगि

समेत हुन्। उनले पहिलेदेखी नै दम रोगको औषधी सेवन गर्दै आएका थिए। शुक्रवार बिहान सोही औषधीको छेउमै राखिएको किरा मार्ने क्राइथोस नामक औषधी भुक्किएर खादा गम्भिर बिरामी परेको डिएसपी नरेश कुमार सिंहले जानकारी दिएका छन्।

उनको छिन्नमस्ता अस्पताल राजविराजमा उपचार भइरहेको तथा घटना वारे थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ।

विभिन्न बिद्यालयमा ५ करोड २३ लाखको भवन निर्माण हुदै

दैनिक समाचारदाता राजविराज, २४ चैत।

राजविराज वडा नं. १ स्थित राजदेवी ठाकेदेवी जोगेन्द्र भगत माध्यमिक बिद्यालयमा ४ कोठे भवनको शुक्रवार शिलान्यास गरेका छन्।

बिद्यालयको प्राणणमा आयोजित एक कार्यक्रमबीच राजविराज नगरपालिकाकी कार्यवाहक प्रमुख इसरत परविन र वडा नं. १ अध्यक्ष चन्द्रशेखर चौधरीले संयुक्त रूपमा शिलान्यास गरेका हुन्।

राष्ट्रिय योजना आयोगको कार्यक्रम अन्तर्गत राजविराज नगरपालिकाको साभेदारीमा संचालित कुल १ करोड १८ लाख बराबरको लागतमा ४ कोठो भवन निर्माण हुन लागेको हो।

उक्त भवनको निर्माण गर्नका लागि ठेकेदार/निर्माण व्यवसाय भगत गुप अफ कन्स्ट्रक्सन प्रालि काठमाण्डौले जिम्मा पाएको छ। भवन २०८० असार २० गते भित्र निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने

सम्झौता भएको राजविराज नगरपालिका योजना अधिकृत मनोज यादवले जानकारी दिए।

राष्ट्रिय योजना आयोग अन्तर्गत राजविराज नगरपालिकाको वडा १ सहित ४, ९, १३ र १५ बिद्यालय भवन निर्माणका लागि ४ करोड ४४ लाख ८७ हजार दुई सय ३३ रूपैया २४ पैसाको लागतमा बिद्यालय भवन निर्माण हुन लागेको राजविराज नगरपालिका ईन्जिनियर अशोक दासले बताए।

तत्कालिन पुर्व भौतिक पुर्वाधार तथा यातायात मन्त्री रेणु यादव तथा राष्ट्रिय योजना आयोग सदस्य उमाशंकर साहको पहलमा राजविराज नगरपालिकाको विभिन्न बिद्यालयमा भवन निर्माण गर्न योजना स्वीकृत भएर निर्माण कार्य सुरु भएको योजना अधिकृत यादवले जानकारी दिए।

योजना अन्तर्गत राजदेवी माविमा १ करोड १८ लाखको ४ कोठा भवन, देउरी भरुवा स्कुलमा १ करोड १८ लाखको ४ कोठा भवन, देवकोटा

सम्पादकीय

बालश्रम न्युनिकरणका लागि ठोस नीति आवश्यक

बालश्रम यस्तो जटिल शब्द हो जुन सरकारी नीतिलाई कार्यान्वयन गर्न सकिएको छैन। सरकारले बालबालिकाहरूलाई उचित शिक्षा दिक्षा दिनका लागि विभिन्न जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरू संचालन गरेपनि त्यसको खासै असर परेको छैन। घरको आर्थिक अवस्था कमजोर रहेका कारणले कतिपय बालबालिकाहरू बाध्य भई होटल, घर तथा ईटा भट्टाहरूमा समेत बालश्रम गर्न बाध्य छन्। उनीहरू त्यही श्रम गरेर आफ्नो र परिवारको पेट पालिरहेका छन्।

भविष्यका कर्णधार मानिने बालबालिकाहरू सहर मात्र नभएर ग्रामिण भेगहरूमा रहेका होटल तथा लँजहरूमा समेत दिनभरी बालश्रम गर्न बाध्य छन्। होटल तथा ईटा भट्टामा काम गर्ने बाल मजदुरहरू मध्ये अधिकांशको घरायसी समस्या रहेकाले बालश्रम गर्न बाध्य भएको अवस्था छ। कसैको आमाबुबा नरहेकाले बालश्रम गरीरहेका छन भने कतिपयले घरको आर्थिक अवस्था कमजोर भएकाले पढ्न नसकेर बालश्रम गरी आफ्नो र आफ्नो घर परिवारको समेत गुजारा गरिरहेका छन।

तसर्थ बालश्रमलाई न्युनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि सरकारी एउटा ठोस नीति आवश्यक रहेको छ। यसप्रति बालबालिकालाई शिक्षामा समान पहुँचका लागि सम्बन्धीत निकायको गम्भिर ध्यानाकर्षण हुनु पनि उत्तिकै जरुरी छ। अनि मात्र बालश्रम केही न्युनिकरण हुन सक्छ।

खस्किएको अर्थतन्त्रलाई लयमा ल्याउने प्रयत्नमा अर्थमन्त्री

काठमाडौं, २४ चैत (रासस)।

अर्थतन्त्र सडकटतर्फ उन्मुख भएको भन्दै निजी क्षेत्रले चिन्ता व्यक्त गरिरहेका बेलामा अर्थमन्त्री डा प्रकाशशरण महतले अर्थतन्त्र सुधारका लागि सक्रिय पहल सुरु गर्नुभएको छ।

यही चैत १७ मा अर्थमन्त्रीको सपथ लिएसँगै उहाँ अर्थतन्त्र सुधारका लागि नेपाल राष्ट्र बैंकका गभर्नरदेखि निजी क्षेत्रका प्रतिनिधिसँग छलफल, सुभाब सडकलन तथा अन्तर्क्रियामा व्यस्त रहनुभएको छ। एक सातामा देखिएको उहाँको सक्रियता र अभिव्यक्तिले अर्थतन्त्रको सुधार र विकासमा केन्द्रित भएको सरोकारवालाले टिप्पणी गरेका छन्।

“अर्थतन्त्रमा देखिएका समस्या पहिचान भइसकेका छन्”, अर्थमन्त्री डा महतले भन्नुभयो, “ती समस्या समाधानका लागि कार्ययोजना बनाएर कार्यान्वयन गर्ने बाटोमा अग्रसर छौं।” अर्थतन्त्रलाई लयमा ल्याउने गरी आफूले काम गर्ने र जनतामा आशा जगाउने काम गर्ने उहाँको भनाइ छ।

निजी क्षेत्रले पनि अर्थतन्त्र बुझेको विज्ञ अर्थमन्त्री अर्थमन्त्रालयको नेतृत्वमा आउँदा आफूहरूले उठाएका माग सम्बोधन हुनेमा विश्वास व्यक्त गरेको छ। अर्थमन्त्री भएलगत्तै गभर्नर, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घ, सेयर लगानीकर्ता, नेपाल धितोपत्र बोर्ड, नेपाल बैंकर्स एसोसिएसन, राजस्व चुहावट नियन्त्रण समितिलगायत सङ्घसंस्था एवं सरोकारवालसँग परामर्श गरिसक्नुभएको छ। साथै विदेशी दातृ निकाय र विकास साझेदारसँग पनि मुलुकको अर्थतन्त्रको सुधारलगायतका विषयमा महत्वपूर्ण छलफल गर्नुभएको छ।

उहाँले आम चासो र मागबमोजिम अर्थतन्त्र सुधारका लागि अर्थमन्त्रीले सरोकारवाला निकायसँग निरन्तर छलफल गर्नुभएको छ। उहाँको सक्रियताबाट अर्थतन्त्र सुधारका लागि ठोस पहल हुनेमा निजी क्षेत्रमा आशा पलाएको छ।

यसअघि गत पुस १० मा पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’ को

नेतृत्वमा गठित वर्तमान सरकारको पहिलो मन्त्रिपरिषदको बैठकले अर्थतन्त्रको सुधार, सुशासन र समृद्धिलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेको थियो।

अर्थतन्त्रमा देखिएको समस्या समाधानका लागि रणनीतिक छलफल सुरु गर्नुभएका अर्थमन्त्रीले क्रमशः सरकारप्रति विश्वास जगाउने र अर्थतन्त्र सुधारका लागि प्रयत्न गर्ने प्रयास थालेको बताउनुभएको छ। बाह्य र आन्तरिक वातावरण पनि अर्थतन्त्र ह्रासोन्मुख देखिएकाले सुधारका लागि विश्वास दिलाउनु नै पहिलो महत्वपूर्ण काम भएको सरोकारवालाको भनाइ छ। सरकारले क्रमशः विश्वासको वातावरण बनाउँदै लगेको छ। अर्थमन्त्री डा महतले सडकटको घडीमा पुगेको देखिएको मुलुकको अर्थतन्त्रलाई उकास्न सरकारका सबै प्रयत्न केन्द्रित हुने धारणा पद बहालीका क्रममा पनि राख्नुभएको थियो।

खासगरी व्याजदर वृद्धि, तरलता अभावजस्ता मुख्य समस्याले निजी क्षेत्रमा चिन्ता छाएको छ। अर्थमन्त्री डा महतले निजी क्षेत्रको मागबमोजिम व्याजदर घटाउनु तथा तरलता वृद्धिका लागि केन्द्रीय बैंकका अधिकारिसँग पनि छलफल गर्नुभएको छ। गभर्नरसँगको छलफलमा नागरिकलाई राहत दिने गरी व्याजदर, पुँजीबजार, घरजग्गा कारोबार, लघुवित्त संस्था, सहकारीमा देखिएका समस्या समाधानका लागि तत्काल कदम चाल्न उहाँले आग्रह गर्नुभएको छ।

वित्त नीति र मौद्रिक नीतिमा तालमेल नहुँदासम्म अर्थतन्त्रले गति लिन सक्दैन। अर्थतन्त्रको समग्र परिदृश्य र बजारको विश्वास बढाउने काम शेयर बजारले पनि गर्ने भएकाले मुलुकका अर्थ प्रशासन ठोस कार्ययोजनाका साथ अगाडि बढ्नुपर्ने देखिन्छ। सरकारले धितोपत्र बोर्ड र नेपाल स्टक एक्सचेञ्जका अधिकारिसँग पनि बजार विस्तार तथा शेयर बजारको सुधारका लागि सकारात्मक पहल थालेको छ। त्यसको परिणाम केही दिनमा देख्ने अपेक्षा गर्न सकिन्छ। अर्थमन्त्रीका रूपमा डा

महतको पहिलो दायित्व राजस्व सडकलनमा वृद्धि गर्नुपर्नेमा छ। वैदेशिक मुद्राको सञ्चितिमा परेको चाप रोकनका लागि सरकारले केही वस्तुको आयातमा गरिएको कडाइका कारण राजस्व सडकलन प्रभावित हुन पुग्यो। वस्तु आयातमा कडाइ गरिए पनि अवैध आयात नरोकिँदा बजारमा अभाव भने देखिएन। वरु भन्सार प्रशासनले प्रभावकारीरूपमा अनुगमन तथा नियन्त्रण गर्न नसक्दा अवैध कारोबार मौलाउने मौका भने पाइरह्यो। त्यसको नियन्त्रणका लागि केही दिनअघि मात्रै उपप्रधानमन्त्री एवं गृहमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठको उपस्थितिमा अर्थमन्त्रालयले सम्बद्ध निकायका अधिकारी सम्मिलित छलफल गरिसकेको छ। भन्सार राजस्व चुहावटमा शून्य सहनशीलताको नीति अख्तियार गरिएको छ।

अर्थसचिव तोयम रायका अनुसार राजस्व सडकलनमा क्रमशः वृद्धि हुँदै पनि गएको छ। उद्योग व्यवसायमा गिरावट आउँदा कर्जा तिर्नसके अवस्थामा सडकुकन देखिएको छ। यस्तो अवस्थामा वित्तीय संस्थाप्रति विश्वास बढाउनु जरुरी छ। पुँजीगत खर्च बढाउनैपर्ने दबाव पनि छ। प्रधानमन्त्री प्रचण्डले बिहीबार मात्रै राष्ट्रिय समस्या समाधान समितिको बैठकमा पुँजीगत खर्च बढाउनु सबै उपायको अवलम्बन गर्न सबै मन्त्रालय, विभागलाई निर्देशन दिनुभएको छ।

यस सन्दर्भमा अर्थमन्त्री डा महतले व्याजदर घटाउने, अन्तर्राष्ट्रिय दातृ निकायलाई विश्वासमा लिन प्रयत्न गर्नुपर्ने छ। बढ्दो मुद्रास्फीतिलाई वाञ्छित सीमाभित्र राख्दै क्रमशः घटाउने, आर्थिक वृद्धि गर्नेलगायतका महत्वपूर्ण कार्य पनि उहाँको नेतृत्वमा तत्कालै सम्पादन गर्नुपर्ने अवस्था छ।

गत वर्ष यतिबेला नेपाल श्रीलङ्का बन्ने त होइन भन्ने चर्चा चलेको थियो। गत वर्षदेखि नै सुरु भएको रुस युकेन युद्धका कारण विश्व बजारमा देखिएको आर्थिक असहजताको असर यहाँसम्मै आइपुग्ने को कि भन्ने त्रास पनि अझै सकिएको छैन। यस्तो त्रासको अवस्थामा नेपालजस्तो तेस्रो मुलुकको अर्थतन्त्र जोखिममा पर्नु पनि स्वाभाविकै हो। यो त्रासबाट मुक्त गरी आर्थिक विकासका लागि नेपाली नागरिकमा आशा जगाउनु अर्थमन्त्री डा महतको पहिलो यस्तो छ अवस्था चालु आर्थिक वर्ष सकिन अब

तीन महिना मात्रै बाँकी छ। चालु आवका लागि सरकारले रु १४ खर्ब तीन अर्ब १४ करोड ७० लाख बराबरको राजस्व सडकलन गर्ने लक्ष्य राखेकामा आजसम्म रु छ खर्ब ३४ अर्ब २३ करोड ७५ लाख मात्रै सडकलन भएको छ। यो कूल लक्ष्यको ४५ दशमलव दुई प्रतिशत मात्रै हो।

सरकारले कूल राजस्वमा कर राजस्वबाट रु १२ खर्ब ९५ अर्ब ३७ करोड ५८ लाख कलन गर्ने लक्ष्य राखेकामा हालसम्म रु पाँच खर्ब ७४ अर्ब १० करोड बराबर सडकलन गरेको छ। यो कूल लक्ष्यको ४४ दशमलव ३२ प्रतिशत बराबर हो।

सरकारको खर्च र आम्दानीको हिसाब राख्ने महालेखा नियन्त्रक कार्यालयका अनुसार चालु आवको नौ महिनाको अवधिमा कूल रु १७ खर्ब ९३ अर्ब ८३ करोड ७३ बराबरको खर्च गर्नुपर्नेमा हालसम्म रु आठ खर्ब ६४ अर्ब ७८ करोड २६ लाख बराबरको खर्च भएको छ। यो कूल खर्चको ४८ दशमलव २१ प्रतिशत बराबर छ।

कूल खर्चमध्ये चालु खर्च रु छ खर्ब ७६ अर्ब ३२ करोड ३१ लाख बराबर छ। यस्तै पुँजीगत खर्च रु ९९ अर्ब ४३ करोड ७९ लाख बराबर भएको छ। चालु आवमा सरकारले रु तीन खर्ब ८० अर्ब ३८ करोड ४५ लाख बराबरको पुँजीगत खर्च गर्ने लक्ष्य राखेको हो।

सरकारको कूल आम्दानी रु छ खर्ब ३४ अर्ब २३ करोड ७५ लाख बराबर रहेकामा आजसम्म कूल रु आठ खर्ब ६४ अर्ब ७८ करोड २६ लाख बराबर रहेको छ। महालेखा नियन्त्रणको यो विवरणका आधारमा सरकारको आम्दानीभन्दा खर्च बढी रहेको स्पष्ट देखिन्छ।

नेपाल राष्ट्र बैंकका अनुसार चालु आर्थिक वर्षको सात महिनामा रु छ खर्ब ८९ अर्ब ८८ करोड बराबरको विप्रेषण आप्रवाह भएको छ। त्यस्तै सो अवधिमा शोधनान्तर स्थिति रु एक खर्ब ३३ अर्ब २९ करोडले बचतमा छ। चालु खाता रु २९ अर्ब ६४ करोडले घाटामा छ। केन्द्रीय बैंकका अनुसार कूल विदेशी सञ्चिति रु १३ खर्ब ८३ अर्ब ३३ करोड बराबर छ। केन्द्रीय बैंकका अनुसार कूल विदेशी सञ्चितिमा १३ दशमलव आठ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

बैंकिङ क्षेत्रसँग रहेको विदेशी विनिमय सञ्चितिले १० दशमलव आठ महिनाको वस्तु आयात र नौ दशमलव चार महिनाको वस्तु तथा

बाँकी तीन पृष्ठमा

स्वास्थ्य मन्त्रालयको प्रदेशद्वारमा कृत्रिम फोक्सो

काठमाडौं, २४ चैत (रासस)।

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले वायु प्रदूषणले गर्दा हुने असरबारे जानकारी गराउन मन्त्रालयको मूलद्वारमा कृत्रिम फोक्सो राखेको छ।

विश्व स्वास्थ्य दिवसको अवसरमा मन्त्रालयले युएसआइडीको स्वच्छ हावा परियोजनासँगको सहकार्यमा सो स्थानमा कृत्रिम फोक्सो राखेको हो।

स्वास्थ्य सचिव डा रोशन पोखरेलले वायु प्रदूषणका कारणले फोक्सोलाई कति असर गर्दछ भन्ने जानकारी गराउन र सचेतना फैलाउन मन्त्रालयको मूलद्वारमा

कृत्रिम फोक्सो राखिएको बताउनुभयो। उहाँले दीर्घकालीन फोक्सोको रोग नेपालमा हुने मृत्युका कारणमध्ये एक रहेको र यसबाट लगभग ६६ प्रतिशत मृत्यु वायु प्रदूषणले हुने गरेको जनाउँदै वायु गुणस्तर खस्कँदै गएको वायु प्रदूषण कम गर्न चेतना फैलाउन कृत्रिम फोक्सो राखिएको बताउनुभयो।

कार्यक्रममा मन्त्रालयका अतिरिक्त सचिव डा सङ्गीता कौशल मिश्राले वायु प्रदूषणसँगसम्बन्धी कानुनलाई कडाइका साथ पालना गरेर उपत्यकाको वायु प्रदूषण

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

डा. ललन प्रसाद राणियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सन्तोष प्रसाद शाह

Dr. Santosh Prasad Sah

MBBS (T.U.), MD Internal Medicine (NAMS, Bir Hospital Kathmandu) NMC Reg. No. : 15019

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

डा. यमेश यादव

Dr. Yamesh Yadav

MBBS (T.U.), MS (Nobel Medical College, K.U.) General and Laproscopic Surgeon NMC Reg. No. : 16392

जैनेरल सर्जन

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah

MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore) NMC Reg. No. : 13288

हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव

Dr. Jayanti Yadav

M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)

हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज NMC Reg No. : 15312

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसूती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क :

कृताञ्जली मेडिकल हॉल

राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

सिटी रिक्सा आफै अनियन्त्रित भएर दुर्घटना हुँदा एक युवती घाइते

दैनिक समाचारदाता राजविराज, २४ चैत । सप्तरीको रुपनी गाउँपालिका १ रायपुरस्थित भित्रि सडक खण्डमा सिटी रिक्सा आफै अनियन्त्रित भएर दुर्घटना हुँदा एक युवती घाइते भएकी छिन् । रायपुरबाट रुपनीतर्फ आउदै गरेको को.१६.७०८४ नं.सिटी रिक्सा बिहीबार आफै अनियन्त्रित भई दुर्घटना हुदाँ सिटीमा सवार

स्थानिय २० वर्षिया किरण कुमारी साह घाइते भएको प्रहरीले जनाएको छ । उनको बाँया हात र टाउकोमा चोट लागेको तथा स्थानिय युनिक अस्पतालमा उपचार भईरहेको प्रहरीले जनाएको छ । प्रहरीले सिटी र चालक वडा नं. २ हेररहवा बस्ने ३० वर्षिय जिवछ साहलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिई घटना वारे थप अनुसन्धान गरिरहेको जनाएको छ ।

'सहकारीलाई सही ट्रायकमा ल्याउनुपर्छ'

काठमाडौं, २४ चैत (रासस) । भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयका सचिव डा दामोदर रेग्मीले सामाजिक, आर्थिक रुपान्तरणमा सहकारीले महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको बताउनुभएको छ । राष्ट्रिय सहकारी महासङ्घ र भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयको संयुक्त आयोजनामा यहाँ जारी 'तेस्रो सहकारी सम्मेलन'मा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दै उहाँले सहकारी विस्तार भएका ठाउँमा आर्थिक, सामाजिक सुधार भएको छ, भन्नुभयो । मानव विकास सूचाङ्कमा सुधार ल्याउन पनि सहकारीले उल्लेख योगदान दिएको उहाँको भनाइ थियो । सचिव रेग्मीले भन्नुभयो, "सहकारी क्षेत्रले नेतृत्व विकासमा समेत टेवा पुऱ्याएको छ, स्वरोजगार, उद्यमशीलतामा समेत विशेष योगदान पुगेको छ, सहकारीको माध्यमबाट उत्पादन वृद्धि गरेर आयात कम गराउन पनि सहकारीले भूमिका खेलेको छ ।" पूर्वसचिव गोपीनाथ मैनालीले स्वनियमन प्रभावकारी भएमा मात्र सहकारीमा

सुशासन आउने जनाउँदै व्यवस्थापन, सञ्चालनको गुणस्तर सेवा, बाध्य पक्ष, चेक एन्ड ब्यालेन्स लगायतमा विशेष जोड दिनुपर्ने बताउनुभयो । 'भित्रैको मान्छेले समस्या देख्ने भएकाले स्वनियमन महत्वपूर्ण हुन्छ, 'सदस्य नै ठूलो नियमक भएकाले चासो राख्नुपर्छ, नियमन गर्नुपर्छ, लेखा सुपरीवेक्षण समिति सक्रिय भएमा पनि सहकारी बचाउ अभियान चलाउनु नपर्ने हुन्छ ।" काठमाडौं विश्वविद्यालयका प्रध्यापक डा विनोदकृष्ण श्रेष्ठले विप्रेका सहकारीलाई सही ट्रायकमा ल्याउनुपर्नेमा जोड दिँदै स्वनिमन मात्र नभई नियमन पनि आवश्यक रहेको बताउनुभयो । राष्ट्रिय सहकारी महासङ्घका सञ्चालक डिवी बस्नेतले सरकारले १० अर्ब सहूलियत ऋण दिएमा तरलता अभाव हटाउन सकिने बताउनुभयो । राष्ट्रिय सहकारी महासङ्घका पूर्वअध्यक्ष केशवप्रसाद बडालले सरकारले अभिभावकीय भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

अध्ययन गर्न विदेश जाने विद्यार्थी बढे

काठमाडौं, २४ चैत (रासस) । पछिल्लो समय वैदेशिक अध्ययनका लागि विद्यार्थीको विदेश मोह बढ्न थालेको छ । शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको वैदेशिक अध्ययन अनुमति शाखाको तथ्याङ्कानुसार गएको साउनदेखि यही चैत २२ गतेसम्म ८० हजार नेपाली विद्यार्थीले विदेशमा अध्ययन गर्न जान अनुमतिपत्र (एनओसी) लिएका छन् । उक्त शाखाले एनओसीका लागि अनलाइन आवेदन दिने व्यवस्था मिलाएको छ । अनलाइनमा आवेदन आएको एक दिनमा रुजु गर्ने र अर्को दिन

एनओसी दिन थालिएको छ । बिहीबारमात्रै छ सय नौ अनलाइन आवेदन परेकामा पाँच सय २९ आवेदन स्वीकृत भएको वैदेशिक अध्ययन अनुमति शाखाका उपसचिव वासुदेव बस्तीले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार आवेदन स्वीकृत भएका पाँच सय आवेदकले शुक्रबार एनओसी पत्र पाउनेछन् । वैदेशिक अध्ययन अनुमति शाखाका अनुसार विसं २०७८ को वैशाखमा एक हजार छ सय ९६, जेठमा चार सय ५६, असारमा तीन हजार एक सय नौ, साउनमा पाँच हजार तीन सय ४१, भदौमा

पाँच हजार आठ सय ६०, असोजमा चार हजार नौ सय ६३, कात्तिकमा तीन हजार सात सय ५७, मङ्सिरमा पाँच हजार छ सय ९५, पुसमा सात हजार ८५, माघमा नौ हजार पाँच सय १३, फागुनमा १३ हजार नौ सय ७२ र चैतमा १६ हजार तीन सय ४८ जनाले वैदेशिक अध्ययनका लागि लिएका थिए । यस वर्षको वैशाखमा १५ हजार सात सय ७१ र जेठमा १४ हजार छ सय १३ जनाले वैदेशिक अध्ययनका लागि अध्ययन

अनुमतिपत्र लिएका छन् । अध्ययनका लागि अष्ट्रेलिया, जापान, अमेरिका र क्यानडा जानेको सङ्ख्या बढी छ । हाल औसतमा दैनिक छ सय जनाले वैदेशिक अध्ययन अनुमतिपत्रका लागि आवेदन दिइरहेको शाखाले जनाएको छ । अनलाइनबाट आवेदन दिने, रुजु गर्ने र एनओसी पाउने समय सम्बन्धित विद्यार्थीलाई जानकारी गराउन थालेपछि लाइन बस्नेको सङ्ख्या घट्नाका साथै सेवा प्रवाह सहज र छिटो भएको एनओसीले जिकिर गरेको छ ।

विज्ञापनमा देखिएको नीतिगत समस्या समाधान हुन्छ : मन्त्री रिजाल

काठमाडौं, २४ चैत (रासस) । उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री रमेश रिजालले विज्ञापनसम्बन्धी सरकार नीति बनाएर नै सहयोग गर्ने बताउनुभएको छ । राष्ट्रिय विज्ञापन संघ नेपालका साधारणसभालाई शुक्रबार यहाँ सम्बोधन गर्दै उहाँले भन्नुभयो, "विदेशी वस्तु यहाँ बिक्री हुन्छ तर विज्ञापन गरेको पाइँदैन । त्यसलाई कानुनी दायरामा ल्याएर नेपालमा विज्ञापनमार्फत प्रचारप्रसार गराउन सरकारले मद्दत गर्नेछ ।" उहाँले विज्ञापनको क्षेत्रलाई व्यवस्थित गर्दै बृहत् रूपमा अगाडि बढाउन

सुभावसमेत दिनुभयो । गत असोजमा गठित तदर्थ समितिका अध्यक्ष धर्मेन्द्रकाजी श्रेष्ठले देशभरका विज्ञापन एजेन्सीको हितमा काम गरिरहेको र आगामी दिनमा पनि गर्ने जानकारी दिनुभयो । "हामीले छोटो समयमा नै हाम्रो सदस्य एजेन्सीको समस्यालाई समाधान गर्न कुनै कसर बाँकी राखेका छैनौं । हामी विदेशी विज्ञापन यहाँ ल्याएर स्वदेश विदेशी मुद्रा भित्र्याउन प्रयासरत छौं ।" प्रारम्भिक साधारणसभाले दुईवर्षे कार्यकालको लागि नयाँ समिति चयन गर्नेछ ।

स्वास्थ्य मन्त्रालयको ...

घटाउनुपर्ने बताउनुभयो । उपत्यकामा चल्ने पुराना गाडी र इँटाभट्टाले धेरै नै वायु प्रदूषण गराउने उहाँको भनाइ थियो । कार्यक्रम विश्वस्वास्थ्य सङ्गठन नेपालका प्रमुख राजेश पाण्डवले वायु प्रदूषणले फोक्सोमा असर गरिरहेकाले त्यसबारे जानकारी गराउन कृत्रिम फोक्सो राखिएको बताउनुभयो । कार्यक्रममा एफएचआई तीन सय ६० नेपालका प्रमुख भगवान श्रेष्ठले वायु प्रदूषणले स्वास्थ्यमा ठूलो समस्या आएकोले सचेतना फैलाउन आवश्यक रहेको बताउनुभयो । मन्त्रालयका सहप्रवक्ता डा समीरकुमार अधिकारीले मन्त्रालयको मूलद्वारमा राखिएको कृत्रिम फोक्सो दैनिक वायु प्रदूषणले कति खराब हुन्छ, भन्ने देखाउने बताउनुभयो । उहाँले कृत्रिम फोक्सोमार्फत मन्त्रालयले वायु प्रदूषण र यसले स्वास्थ्यमा पार्ने प्रभावबारे आमसर्वसाधारण र सम्बन्धित सरोकारवालालाई सचेत गराउनुका साथै मास्क लगाउने र चरम प्रदूषणका समयमा सकेसम्म घर बाहिर ननिस्कनेलगायत सचेतना फैलाउने जानकारी दिनुभयो । मन्त्रालयको मूलद्वारमा एकातिर रातो रङ्ग स्वस्थ फोक्सो

र अर्कोतिर सेता रङ्गको कृत्रिम फोक्सो राखिएको छ । दैनिक वायु प्रदूषणले सेता कृत्रिम फोक्सोलाई कसरी असर पर्दछ, भन्ने देखाइनेछ । "तीस दिनको अवधिमा मन्त्रालयको मूलद्वारमा राखिएको जोडी फोक्सोको रङ्ग वायु प्रदूषणको प्रभावले परिवर्तन हुँदै जानेछ । यसबाट कसरी वायु प्रदूषणले हाम्रो फोक्सोलाई हानि गरिरहेको छ, भनेर देखाउने छ", उहाँले भन्नुभयो, "उक्त कृत्रिम फोक्सोसँगै काठमाडौंको स्वस्थ हावाको मापदण्ड नियमित देखाइनेछ ।" मन्त्रालयका सहप्रवक्ता डा अधिकारीले मन्त्रालयमा कृत्रिम फोक्सो राख्नुका साथै सरकारले वायु प्रदूषणलाई सम्बोधन गर्नका लागि चालेका कदम र वायु प्रदूषणको असरलाई कम गर्न हरेक व्यक्तिले के गर्न सक्छन् भन्नेबारेमा पनि जनचेतना फैलाउने बताउनुभयो । सन् २०२२ मार्च ४ मा देखाएको वायु गुणस्तरसम्बन्धी तथ्याङ्कअनुसार विश्वका एक सय ३१ देशमध्ये धेरै वायु प्रदूषण हुने देशमा नेपाल १६औं स्थानमा रहेको छ । नेपालमा सन् २०१९ मा वायु प्रदूषणका कारण ४२ हजार एक सयको मृत्यु भएको थियो भने त्यसमध्ये पाँच हजार ८० जनाको मृत्यु काठमाडौंमा मात्र भएको थियो ।

विभिन्न विद्यालयमा ...

विद्यालयमा कक्षा कोठा नहुदाँ विद्यार्थीहरूलाई पठनपाठनमा समस्या हुने गरेकोले भवन निर्माणले ठुलो सहयोग पुगेको राजदेवी माविका प्रधानाध्यापक दिनेश प्रसाद यादवले बताए । शिलान्यास कार्यक्रममा

वडा सदस्य खेलानन्द यादव, शिवदत्त साह, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष डम्बर नारायण यादव, समाजसेवी भन्नालाल यादव, सुकदेव यादव, इन्जिनियर अशोक दास लगायत संचारकर्मी, अभिभावकहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।

डा. कालीप्रसाद यादव
 MBBS, MD Internal Medicine (NAMS Bir Hospital, Kathmandu) NMC NO. 13203

कन्सलटेन्ट फिजिसियन
 मधुमेह (चिनी रोग), प्रेशर, मुटु रोग, दम तथा श्वासप्रश्वास, कलेजो, मृगौला, छाती, पेट, थाईराईड तथा नशा रोग हाल कार्यरत : गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल, राजविराज

डा. रिपला आचार्य
 MBBS, MD (BPKIHS) NMC NO. 19992

छाला, यौन तथा कुष्ठरोग विशेषज्ञ
 डण्डीफोर, कपाल झर्ने, एलर्जीदाद, हुसीदाद, चायापोतो तथा दागहरु, सेतोदुबी यहाँ हरेक किसिमका छाला, नङ्ग, कपाल, ओठ, मुख तथा यौन अंगमा भएका समस्याको सफल उपचार गरिन्छ ।
सम्पर्क स्थान : जय श्री कृष्ण फार्मसी
 हनुमाननगर रोड, राजविराज, ९८१९७२१५२६, ९८१७७८९९८७

सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गरौं ।

- सार्वजनिक सम्पत्तिको अतिक्रमण नगरौं ।
- सार्वजनिक सम्पत्ति स्याहार संभार गरी साझा हितमा प्रयोग गरौं ।
- सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गर्नु सबैको कर्तव्य हो ।
- सार्वजनिक सम्पत्तिको अतिक्रमण र हानिनोक्सानी कानूनी रूपमा दण्डनीय हुन्छ ।
- सार्वजनिक सम्पत्तिको अतिक्रमण वा हानिनोक्सानी हुँदा सम्बन्धित निकायमा जानकारी गराउनु नागरिकको कर्तव्य हो ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

देश विदेशबाट पठाइएको रकम तुरुन्त भुक्तानी लिनका लागि सम्भन्नुहोस् ।

हाम्रो सेवाहरु

नेपाल सहकारी संस्था लि.
 राजविराज ४, फोन नं. ०३१-५३१०९६

ipay remit, CITY EXPRESS, prabha Money Transfer, IME International Money Express, himal remit, CG Money